

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

De koningin van het Zuiden

De koningin van het Zuiden zal opstaan in het oordeel met dit geslacht, en hetzelfde veroordelen; want zij is gekomen van de einden der aarde om te horen de wijsheid van Salomo; en ziet, meer dan Salomo is hier

Mattheüs 12:42

De koningin van Scheba kwam tot Salomo om hem met raadselen te verzoeken. En bij Salomo gekomen, sprak zij tot hem al wat in haar hart was. En Salomo verklaarde haar al haar woorden; geen ding was er verborgen voor de koning, dat hij haar niet verklaarde. Zij was met haar levensvragen aan het goede adres.

Maar meer dan Salomo is Christus. En Hij heeft er lust in dat wij met onze levensvragen tot Hem komen. Hij zegt: doe Mij uw stem horen! En Hij neigt Zijn oor! Nietwaar, zo zingen wij het toch met de dichter van Psalm 116: God heb ik lief, want die getrouwe Heer' hoort mijne stem, mijn smekingen, mijn klagen. Hij neigt Zijn oor; 'k roep tot Hem al mijn dagen; Hij schenkt mij hulp, Hij redt mij keer op keer.

Hij neigt Zijn oor! Daar is een moeder die zich neerbuigt boven het bedje van haar schreiend kind: kind, hier is moeder; waarom huil je? zeg het maar, ik zal je helpen! Moeder neigt haar oor! Als één, dien zijn moeder troost, also zal Ik u troosten, zegt de Heere.

Ik roep tot Hem al mijn dagen, zo zingen wij. Doen we het ook? Zalig, wanneer wij het in het geloof mogen beoefenen: schreiend de Heere ons leed vertonen. Heere, hoor mijn stem, als ik tot U roep.

De koningin van Scheba sprak tot Salomo "al wat in haar hart was". Ach nee, van nature doen wij dat niet ten

opzichte van de meerdere Salomo. Dan leggen we ons hart niet voor Hem open. Integendeel! We vluchten van Hem af, want we willen ons eigen leven leiden, onszelf handhaven, de zonde koesteren. We stoppen onze oren dicht om Zijn waarschuwende, nodigende, lokkende, belovende roepstem maar niet te horen. En de Heere klaagt: maar Mijn volk, Mijn bondsvolk wou niet naar Mijn stemme horen. Och, had naar Mijn raad, zich Mijn volk gedragen. Jeruzalem, Jeruzalem, Ik heb u bijeen willen vergaderen.... Och, of gij bekendet, ook op deze uw dag, wat tot uw vrede dient...

Of zegt u: ja, daarin was mijn beeld getekend. Ik ging almaar mijn eigen weg en ik wilde mijn eigen leven leiden. Soms wel onrustig en nooit echt gelukkig. Maar ik ging door. Ik was een vreemdeling voor God en mijn hart; ik kende geen schuld en gevoelde geen smart. O ja, ik was ook nog wel godsdienstig en vroom. Ik deed als Jeruzalem's dochters weleer en ik weende om de pijn van de lijdende Heer'; maar 'k dacht er niet aan dat ik zelf door mijn schuld, Zijn kroon had gevlochten, Zijn beker gevuld.

Maar dat is nu anders geworden. Vragen, die ik toen maar al te gemakkelijk kon verdringen, die beklemmen mij nu, schreeuwen om een antwoord! Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God, naar verzoening met God, naar vrede met God, naar gemeenschap met God. Maar hoe zal het ooit kunnen? Hoe zal dat ooit mijn deel kunnen worden? Ik heb er geen recht op. Ik ben het niet waard, dat de Heere ooit nog naar mij zou omzien. Ik ben Zijn gramschap dubbel waardig. Een verloren zoon, een verloren dochter in het vreemde land. Ver van huis.

O, zover van huis. Zover bij vader vandaan....

Het heimwee-lied van de verloren zoon bij de zwijntrog: vader, vader.... En dan het besluit: ik zal opstaan en tot mijn vader gaan. En ik zal zeggen: "vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u; en ik ben niet waardig uw zoon genaamd te worden; maak mij als een van uw huurlingen." En opstaande, ging hij naar zijn vader. Naar zijn vader, die almaar had uitgezien. En het was zijn trekkende liefde, waartegen de zoon in het vreemde land het moest en mocht afleggen. En dan de omhelzing en de kus van vader, gevolgd door de feestmaaltijd.

Schuldige, onwaardige, verlangende zondaar: sta op en wendt u tot de Heere, Die het zegt en het daarom waarmaakt: "op deze zal ik zien, op de arme en verslagene en die voor Mijn woord beeft." Heb goede gedachten van die God, Die also lief de wereld heeft gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven zou hebben.

Ga tot de meerdere dan Salomo, de Heere Jezus Christus. Zeg tot Hem alles wat in uw hart is. Belijdt uw zonde, uw schuld, uw onwaardigheid. Houdt niets achter. Verbloem en verberg niets. Spreek uw verlangen voor Hem uit, uw honger en dorst. Leg Hem uw vragen voor. Eerbiedig, eenvoudig, maar ook kinderlijk vertrouwend. Hij neigt Zijn oor.... Hij heeft door Zijn Geest Zelf dat verlangen en die vragen in uw hart opgewekt.

Salomo verklaarde de koningin van Scheba al haar woorden. Geen ding was er voor hem verborgen dat hij haar niet verklaarde.

Meer dan Salomo is de Heere Jezus. Hij neigt Zijn oor... Hij luisterde met aandacht. En Hij geeft antwoord: Ik ben het Brood des levens. Bij Mij is het water des levens. En die gedronken zal hebben van het water, dat Ik hem

geven zal, die zal in eeuwigheid niet dorsten. Mijn lichaam is waarlijk spijs en Mijn bloed is waarlijk drank. Ik heb voor alles gezorgd wat ge nodig hebt om getroost te leven en om eenmaal zalig te sterven.

Meer dan Salomo is Christus! Ik weet, lezers, dat ik in herhaling kom. Maar het geeft niet. En ik doe het bewust. Met de bede, dat die meerdere Salomo en Zijn volmaakt Borgwerk het rustpunt van ons hart mag zijn en steeds meer worden.

Moge de overdenking van Zijn verzoenend lijden en sterven ook in deze lijdenstijd ons zoet zijn.

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

De betalingen van de abonnementsgelden komen goed binnen. We hopen dat dit nog enkele weken doorgaat tot al de betalingen binnen zijn. We ontvingen in de afgelopen periode voor de school in Dundas f 30,- aan giften, voor ons blad f 5.211,- aan giften, terwijl 5 nieuwe abonnees konden worden ingeschreven. Voor al het bovenstaande weer hartelijk dank.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 01806 - 13069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720-74202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 01720-74202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Ontmoetingsdag Sliedrecht

D.V. zaterdag 22 april. Sprekers:

's morgens ds. H.C. v.d. Ent en ds. M. Vlietstra, 's middags ds. K. Visser, ds. L.W. v.d. Meij en ds. M.C. Tanis.

Lijdenstijd

In de gang van het kerkelijk jaar is de

lijdenstijd weer aangebroken. Geve de Heere door genade het lijden en sterven van Christus op de rechte wijze te betrachten.

Artikelen

Ds. v.d. Ham zet de serie over ds. A. van der Heijden voort, ook is er een artikel opgenomen van de hand van ds. P. den Butter over de kerkdienst. Tevens wordt uw aandacht gevraagd voor de Nederlandse geloofsbelijdenis en is er weer geschreven voor de jeugd, wat door jong en oud wordt gewaardeerd en gelezen.

AvH.

Ds. A. van der Heijden 1865-1927 (2)

Na ruim drie jaar te Broek op Langedijk gestaan te hebben, kwam Ds van der Heijden in Dordrecht. Hij werd daar begin 1904 bevestigd door docent Jac. Wisse. Deze was zelf van 1873 tot 1875 predikant van Dordrecht geweest. Docent Wisse preekt bij deze gelegenheid over Fil. 2:29 "Ontvangt hem dan in de Heere, met alle blijdschap, en houdt dezulken in waarde." Toegezongen werd

*Dat 's Heeren zegen op u daal';
Zijn gunst uit Sion u bestraal';
Hij schiep 't heelal, Zijn Naam ter eer;
Looft, looft dan aller heren Heer.*

's Avonds verbond Ds. van der Heijden zich aan de gemeente met de woorden: "Broeders, bidt voor ons." 1 Thess. 5:25. Na deze intrepreek sprak ouderling Van dongen nog een hartelijk woord.

Dordrecht

In Dordrecht preekte Ds. van der Heijden in de kerk aan de Lindegracht. Er is nog een fraaie foto van het gebouw. Op donderdagavond hield hij er Bijbellesing. Het kerkgebouw werd nog met gaslampen verlicht. Een kachel zorgde voor de nodige warmte. Er werd een nieuwe consistoriekamer gebouwd.

De kerkeraad bestond in die jaren uit één predikant, drie ouderlingen en vier diakenen. Scriba was ouderling D.J. van Brummen jr. (1862-1946. Hij is later nog lerend ouderling geweest in Alphen aan de Rijn en predikant in Boskoop en Driebergen.)

In Dordrecht was voor Ds. van der Heijden heel wat meer aan de orde dan in het landelijke Broek op Langedijk. De kerkeraadsnotulen zijn bijvoor-

beeld veel uitvoeriger. De broeders vergaderden tweemaal per maand. Regelmatig kwam het voor, dat over bepaalde zaken gestemd moest worden.

Besloten werd, dat de ouderlingen voortaan om de beurt naar de classis zouden gaan. Op de voorjaarsclassisvergadering werd Ds. van der Heijden benoemd tot consulent van de Chr. Geref. Kerken te Barendrecht en te Oud-Beijerland.

Opmerkelijk was dat er in dié tijd reeds een zendingsvereniging floreerde in Dordrecht. Er werden zendingsavonden gehouden. Voor het zendingsblaadje werden abonnees gewonnen. De kerkeraad heeft een keer een instructie ingediend bij de Classis, dat de Pinksterkollekten voortaan bestemd dienden te zijn voor de buitenlandse Zending.

Van der Heijden is vele jaren penningmeester geweest van de generale zendingskas. Hij verantwoordde de giften in het zendingsblad "Uw Koninkrijk Kome". Hij schreef: Wij zien uit naar de inhoud der zendingsbusjes. Kom, wie heeft lust, ook in deze, de Heere in Zijn Koninkrijk te dienen? Eronder stond: Met vriendelijke aanbeveling, de penningmeester, Ds. A. van der Heijden. Een andere maal ondertekende hij (niet zonder humor) met: Heidenpenning.

Prediking

Helaas zijn van Ds. van der Heijden, voor zover mij bekend, slechts enkele meditaties en preken bewaard gebleven. In een preek over het voortdurend gebed luidt het: "Om bidders te zijn in geest en waarheid, is het nodig door Gods Geest met onze noden en behoeften bekend te zijn gemaakt, die

te gevoelen, en daardoor werkzaam ermee te wezen. Dan hebben wij de Geest der genade en der gebeden nodig."

Even verder zei hij: "Wij behoeven niet met een mooi verhaal van woorden, noch met lange gebeden voor Hem te verschijnen, zoals de geveinsden doen, nee, wij mogen onze behoeften zó voor Hem neerleggen, als ze in onze harten gevonden worden. Daarom zei de Heere: Doe uw mond wijd open, en Ik zal hem vervullen. Ook met het oog op de arbeid, welke staat verricht te worden, roept Hij ons toe: Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden."

Het gebeurde vrij vaak, dat mensen zich aan wilden sluiten bij de gemeente. De kerkeraad ging, wat het inschrijven van leden betreft, heel zorgvuldig te werk. Het kwam nogal eens voor, dat iemand niet aanvaard kon worden. Een broeder wenste zich aan te sluiten bij de kerk. De kerkeraad was verheugd; de broeders mochten geloven dat er een beginsel van geestelijk leven in de man was. Zijn dogmatische kennis was echter heel gering. Genoemde broeder werd voorwaardelijk aangenomen en hij kreeg enkele maanden privé catechetisch onderwijs.

Jonge mensen die belijdenis des geloofs begeerden af te leggen kwamen voor de kerkeraad. We lezen een keer, dat de jongelui toegelaten werden "met de wens dat de Heere de afgelegde belijdenis bij de aan- of voortgang van hun hart heilige".

Tucht

Regelmatig bleek aandacht voor weduwen en wezen. Ds. van der Heijden en de ouderlingen legden jaarlijks huisbezoek af bij alle leden van de gemeente. De broeders vermaanden en er werd tucht uitgeoefend. Soms was er sprake van zonde tegen het 4e, 7e of 9e gebod. Degenen die niet steeds de kerkdiensten bijwoonden, werden vermaand in de geest der liefde.

Op drankmisbruik werd gelet. We lezen: Br.... wordt door de leraar ernstig vermaand over zijn drankmisbruik waardoor hij de Naam des Heeren doet lasteren. Br.... erkent schuld. De kerkeraad wenst hem toe, dat hij een andere Toevlucht mag leren kennen dan de alcohol. Als hij weer alcohol gebruikt zal de eerste trap van censuur op hem worden toegepast."

Op de eerste kerkeraadsvergadering van 1905 sprak Ds. van der Heijden de broeders toe en wenste dat de eer des Heeren zwaar mocht wegen. "Dat we daartoe veel gevonden mogen worden aan de troon der genade."

Ds. van der Heijden bracht een bezoek aan de Jongelingsvereniging, maar hij kon niet tevreden zijn over de deelname aan de Bijbelbespreking. Hij miste nog de persoonlijke interesse. De diverse verenigingen werden zeer regelmatig bezocht door een lid van de kerkeraad. Met name het meeleven met de jeugdvereniging was intensief.

Kerkeraadsvergaderingen

Ook in het bredere kerkelijke leven vervulde hij enkele taken. Hij was onder andere consulent, kerkvisitator en curator van de Theologische School.

10 Januari 1906 werd met algemene stemmen besloten, dat de kerkeraadsvergaderingen uiterlijk half elf zouden eindigen. In de consistoriekamer werd een klok opgehangen. Het lukt niet altijd, zich aan de klok te houden.

Juni 1906 kwam er een nieuwe burge-meester. Ds. van der Heijden ging er met een ouderling heen, om hem 's Heeren zegen op zijn arbeid toe te wensen.

De kerkdienst (3)

Men kan het wenden en keren zoals men wil, maar de kerkgang en de kerkdienst zijn zaken die in het leven van hen die de Heere oprecht vrezen vanzelfsprekend zijn. Zoals in vroeger tijd de reis naar Jeruzalem en het verblijf aldaar en het aanschouwen van Zijn schone dienst in Zijn huis voor de gelovige Israëliet als vanzelf spraken, zo is dat vandaag met de kerkdienst voor Gods kind. Hiermee eindigde ik een vorig artikel. En het kan geen kwaad dit bij het begin van dit artikel nog eens te herhalen. Zo liggen de dingen toch? Er is toch een innerlijke behoefte om de Heere te ontmoeten in Zijn inzettingen?

God wil het

De kerkdienst moet echter niet alleen bezien worden vanuit het gezichtspunt van de behoefte of het verlangen van de gelovige kerkganger. Er is nog wat anders: iets wat eigenlijk nog veel belangrijker is. Dat is dit, dat God wil, dat we naar Zijn huis komen om Zijn Woord te horen. Denk alleen maar aan wat de Catechismus zegt in Zondag 38

Op de kerkeraadsvergadering van 1 augustus 1906 vroeg Ds. van der Heijden die maand 12 dagen met vakantie te mogen gaan. Dit werd "toegestaan". "De catechisaties zullen doorgaan." Een ouderling gaf in augustus catechetisch onderwijs - nota bene.

Als de eigen predikant een zondag afwezig was, werd bewust niet altijd een andere dominee uitgenodigd. Het motief was waarschijnlijk, dat de predikanten zodoende de vakante gemeenten meer konden dienen.

Er werd uitvoerig gesproken over de eventuele oprichting van een eigen Christelijke Gereformeerde School.

Op de eerste kerkeraadsvergadering in 1908 hield Ds. van der Heijden een soort nieuwjaarstoespraak. "Als we terugzien is er stof om met de dichter van Psalm 103 uit te roepen: "Loof de Heere, mijn ziel, en vergeet geen van Zijn weldaden." Wat een verschil met zovele anderen. De Heere spaarde u en mij. Hem alleen de eer. Bij verschil van mening bleef de onderlinge liefde en waardering behouden. Bestrale de Heere ons verder met Zijn licht." Ouderling van Dongen sprak namens de kerkeraad de dominee toe.

Zuidland, H. van der Ham

bij de verklaring van het vierde gebod: "en dat ik, inzonderheid op de Sabbat, dat is de rustdag, tot de gemeente Gods naarstiglijk kome, om Gods Woord te horen, de Sacramenten te gebruiken, God de Heere openlijk aan te roepen en de armen christelijke handreiking te doen".

Dat de Catechismus het zo kan zeggen, steunt natuurlijk op de duidelijke openbaring in de Schrift. Christus is bezig Zich een gemeente te vergaderen en Hij doet dat door Zijn Geest en Woord. Dat veronderstelt ook de prediking van het Woord. Het geloof is immers uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods (Rom. 10:17). Het behaagt God door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloven (1 Cor. 1:21). En laat het boek Handelingen niet overduidelijk zien hoe de Heere hierbij te werk gaat? Ja, Christus vergadert Zijn gemeente, maar Hij doet dat met inschakeling van de dienst der prediking. En die prediking krijgt zijn geregelde vorm in de kerkdiensten. Dáár wil God ons dan ook hebben. Want Hij zoekt het

behoud van de zondaar.

We hebben in feite zelf geen keus in deze zaken. Het staat niet in onze vrijheid om te beslissen of we wel of niet gaan en hoe vaak we gaan. Dat heeft God voor ons bepaald. En die bepaling heeft weer alles te maken met Gods wil om zondaren tot de zaligheid te brengen.

Onder het Oude Testament was dat al zo. Ik denk aan wat we lezen in Ex. 23:14-17. God spreekt daar over de drie grote feesten die onder Israël onderhouden moesten worden, het Pascha, het Wekenfeest en het Loofhuttenfeest. En dan staat er letterlijk (vs. 17): "Drie malen des jaars zullen al uw mannen voor het aangezicht des Heeren HEEREN verschijnen". Drie maal per jaar! Al uw mannen - dus niet één uitgezonderd.

In Deut. 12 borduurt de Heere op dit thema voort als Hij voorschriften geeft omtrent de plaats van samenkomst, die Israël na aankomst in Kanaän op Gods aanwijzing zal hebben in te richten. "Maar naar de plaats die de HEERE uw God uit al uw stammen verkiezen zal om Zijn Naam aldaar te zetten, naar Zijn woning zult gij vragen en daarheen zult gij komen" (vs. 5).

Het gaat dus eenvoudig om een verplichting die de Heere aan Zijn volk oplegt. En het motief dat de Heere daarbij heeft is dat Hij Zijn volk wil ontmoeten en dat Hij in die ontmoeting de bewijzen van Zijn genade en gunst wil geven. Dáár, in de tabernakel en later in de tempel woont Hij immers. Daar is Zijn woning. Maar dan ligt het voor de hand, dat Hij wil dat Zijn volk zich in Zijn woning zal verzamelen om Hem daar te ontmoeten. De gang naar de tabernakel en naar de tempel was dus niets anders dan een antwoord van de kant van het volk op de genadige openbaring van de Heere.

O ja, dat zal door verschillende Israëlieten door de eeuwen heen als een last ervaren zijn. Zoals heel de dienst des Heeren met o.a. het brengen van offers en het volbrengen van andere zaken, als een last gevoeld worden. Als ze het aantrekkelijke ervan niet inzagen en als ze geen besef hadden van de noodzaak van Gods genade konden ze vrij gemakkelijk allerlei andere zaken bedenken die hun inziens dringender en belangrijker waren dan het maken van de reis naar het heiligdom. En als een mens eenmaal zover is dat het voorrecht om te mógen gaan een last gaat worden (we moeten gaan), dan breekt op een ge-

ven ogenblik de tijd aan, dat we niet (getrouw) meer gaan. Zo is het ongetwijfeld bij verschillende Joden ook geweest.

Daarentegen zijn er ook altijd geweest, die met vreugde en met verwachting opgingen en die van die vreugde en verwachting ook spraken en zelfs zongen. De psalmen getuigen er van, dat ze dan wel eens jaloers waren op de priesters en levieten die hun werk in het heiligdom hadden en die daar dus gedurig verbleven. Wat zijn die mensen in de ogen van de gelovige Israëliet gelukkig (Ps. 84:5). Om zo altijd in Gods huis te mogen zijn...

Het is waar, dat wij niet meer, zoals Israël dat wel had, zo'n plaats hebben, die als centraal heiligdom dienst doet. Jezus Zelf heeft daar trouwens van gezegd, in het gesprek met de Samaritaanse vrouw, dat zo'n plaats niet meer belangrijk is. Niet de berg Gerezim en ook niet het heiligdom te Jeruzalem. De vraag naar de plaats waar we God zullen ontmoeten verdwijnt onder de nieuwtestamentische bedeling naar de achtergrond en veel belangrijker wordt het "hoe" van de aanbidding, namelijk "in geest en waarheid".

Is daarmee de kerkgang afgeschaft? En het onderhouden van de kerkdienst? Nee, dat kan niet want in Hebr. 10 staat die aansporing om de onderlinge bijeenkomst niet na te laten (vs. 23). Dat duidt er toch op, dat er samenkomsten worden gehouden van de gemeente. Daarom kan de Catechismus spreken van een naarstig tot de gemeente Gods komen. Daar waar die gemeente vergadert is de plaats van samenkomst. Daar is de tempel; de geestelijke tempel. En daar wil God ons ontmoeten.

God woont daar

Dat mag nog wel eens extra benadrukt worden. Dat bepaalt immers de waarde van de plaats van samenkomst. Bij de ingebruikneming van tabernakel en tempel heeft de Heere daar duidelijk getuigenis van gegeven. De wolk daalde neer en vervulde de heiligdommen. Indrukwekkend was dat. Zo indrukwekkend, dat de priesters niet eens staande konden blijven. Het is ook wat als God Zelf neerdaalt en onder de mensen komt wonen.

En wat onder het Oude Testament gezegd kon worden van een gebouw van hout en steen dat wordt in de nieuwe bedeling gezegd van de gemeente die de tempel van de levende God is.

Daar woont de Heere namelijk. Waar twee of drie in Zijn Naam vergaderd zijn, daar is Hij in het midden (Matt. 18:20). Twee of drie - het hangt dus ook niet eens van het grote getal af! En het doet er in principe ook niet toe, waar die ontmoeting in Zijn Naam plaats vindt. In een mooi kerkgebouw met gebrandschilderde ramen en een imponerend orgel om de gemeentezang te begeleiden, of in een omgebouwde schuur, die voor samenkomsten van de gemeente min of meer geschikt gemaakt is; onder een palmboom in de open lucht of in een grot, waar men zich zoekt te onttrekken aan het oog van eventuele verspieders. Hij is daar, waar men in Zijn Naam samenkomt. Dat vergaderd zijn in Zijn Naam is bepalend. Dat duidt immers op het kerk-zijn, op het ambtelijk gezag van de Koning der kerk en op het aanroepen van die Naam. Daar is het volk; het volk Gods; de geestelijke tempel.

Daarom is er ook geen wezenlijk verschil tussen de gelovige onder de oude bedeling en die onder de nieuwe bedeling als het gaat over de beleving van het verlangen naar Gods huis en de vreugde die beleefd wordt in Gods huis. Een nieuwtestamentische gelovige kan zich dan ook bij tijden volledig herkennen in wat de oudtestamentische psalmen daarover zeggen. Psalm 84 kan dan ook zomaar als vertolking dienen van wat er ook in 1995 in het hart van een mens kan leven als hij aan de kerkdienst denkt. Herkent u dat ook?

God zegent daar

God woont in Zijn gemeente; Hij wil Zijn volk daar bij Zich hebben. Waartoe? Wat wil de Heere daar dan doen? Jes. 56:7 zegt dat God Zijn volk zal verheugen in Zijn bedehuis. Het laat Zich ook zo zeggen, dat de bedoeling van de Heere met de ontmoeting tussen Hem en Zijn volk is, dat Hij dat volk daar wil zegenen. De ontmoeting met de Heere is op zich al een zegen. De ontmoeting met anderen, die de Heere vrezen is ook al een zegen. En wat de Heere daar door middel van het Woord en de Sacramenten en de openlijke aanroeping van Zijn Naam en het zingen van de liederen Sions wil doen is ook niets minder dan zegen brengen. De zegen van het onderwijs; de zegen van de vertroosting; de zegen van de vermaning; de zegen van de waarschuwing. En zoveel andere zegeningen meer. Wilt u gezegend worden? Houdt dan de kerkdienst in waarde. Kom

naar Gods huis. Getrouw. Zonder mankeren.

Klinkt dit allemaal erg idealistisch? Is dit alles meer theorie dan realiteit? Zijn hier geen vragen bij te stellen? Zeker wel. Ik weet ook wel welke vragen sommigen van onze lezers nu zou-

den willen stellen. Een volgende keer hoop ik er op in te gaan. Zoals ik dan ook hoop in te gaan op een aantal consequenties die uit het bovenstaande voortvloeien.

P. den Butter.

Nederlandse Geloofsbelijdenis (69)

Artikel 36: terecht beleden!

We gaan naar artikel 36: "van het ambt der Overheid". Het is door iemand genoemd het meest vermaarde artikel, door een ander: het meest omstredene. Vooral vanaf het begin van de eeuw, waarin we nu nog leven, is dat inderdaad uitgekomen. Veel kritische klanken zijn er - met name vooral in de Gereformeerde Kerken - gehoord ten aanzien van de vertolking van de overheidstaak, zoals we die kunnen lezen in ons artikel. Van het begin af aan waren er onder deze bezwaarden, die in feite moeite hadden met iedere belijdenis van een overheidstaak ten aanzien van de ware religie. In ieder geval kwam het tot weglating van één zinsnede: "om te weren en uit te roeien alle afgoderij en valse godsdienst, om het rijk des antichrists te gronde te werpen...". Het bracht enerzijds een reactie bij de voorstanders van het "onverkorte" artikel en anderzijds bevredigde het niet aan hen die het geheel gewijzigd wilden zien. In later tijd kwam er aan de éne zijde een streven naar verduidelijking om toch nog iets te behouden van het beginsel terwijl er aan de andere kant waren, die gewoon verklaarden: er hoort in de belijdenis geen uitspraak over het ambt der Overheid. Artikel 36 zou grensoverschrijding zijn van de profetische bevoegdheid van de kerk. De overheidstaak zou in deze zin niet terug te leiden zijn tot Gods Woord.

We moeten daarbij eerlijk zeggen dat voor velen in de praktijk hetzelfde waar is. Ook al hebben ze artikel 36 achter in hun kerkboekje staan, in feite geloven ze niet in het ambt van de Overheid, zoals daar verwoord.

Moeten we artikel 36 verdedigen tegen hen die zich er in theorie en praktijk tegen kanten? We behoeven het eigenlijk niet te doen. We hebben genoeg aan Gods Woord. Hier staat ook aan het begin: "Wij geloven...". Dat geloof ziet op Gods Woord, dat niet in het duister laat hoe het ambt der Overheid mede gericht is op de bescherming van de Kerk des Heeren en de ware religie, zoals ook op het

tegenstaan van wat daar tegen komt. Uiteraard binnen de grenzen van haar gebied.

Graag wil ik in dit eerste artikel naar het Woord Gods verwijzen, waarin onze vaders de grond vonden voor dit in hún tijd en hún omstandigheden zo betekenisvol artikel.

Het Oude Testament

We kunnen uiteraard in het bestek van dit artikel niet uitvoerig zijn als het over de schriftgegevens gaat. Onze vaders beriepen zich op veel teksten om de belijdenis te funderen, dat de Overheid geroepen is om de beide tafelen der Wet te handhaven. We noemen er slechts enkele waarin het dus uitkomt, dat de gehoorzaamheid aan de gehele Wet geëist wordt.

We moeten hier denken aan de handelingen van de koningen van Juda, zoals Asa en Josia. In 1 Koningen 15 en 2 Koningen 23 lezen we ervan. Zij deden de afgodsbeelden weg en de verdere tekenen van de afgoderij. Zij herstelden de dienst des Heeren. Zo handhaafden ze de twee eerste geboden der Wet. Daarbij is het vooral van belang, dat de Heere hen uitdrukkelijk van tevoren bevolen had zo te doen. We kunnen dit lezen in Deuteronomium 17:18-20.

Tevoren was al tot Israël over een koning gesproken die de Heere verkiezen zal. Van hem zegt dan de Heere: "Voorts zal het geschieden als Hij op de stoel zijns koninkrijks zal zitten, zo zal hij zich een dubbel van deze wet afschrijven in een boek, uit hetgeen voor het aangezicht der leviëtische priesteren is. En het zal bij hem zijn, en hij zal daarin lezen al de dagen zijns levens; opdat hij de Heere zijn God lere vrezen, om te bewaren al de woorden dezer wet en deze inzettingen om die te doen"

Hier kan en mag niet voorbijgezien worden, dat het gaat om een koning van Israël, die als theocratisch koning uit moest komen. Tóch spreekt het tot de overheden van álle tijden als we denken aan de Wet der tien geboden, waarin Gods wil is vervat. Die geldt

voor al de volken en tijden. 't Kan niet goed zijn uit de bijzondere positie van Israëls koningen te concluderen: hier is niets meer in verborgen voor de overheden en hun ambt in alle tijden! Het was de roeping van de koningen van Israël om het recht Gods te bedienen in de samenleving. De norm is hetzelfde gebleven. Binnen de begrenzing van eigen bevoegdheid blijft het vandaag roeping voor de overheid naar Gods Woord de afgoderij tegen te gaan en de ware religie te bevorderen. Wie uit het handelen van de koningen de toepassing voor de Nieuw Testamentische periode alleen maakt naar de noodzakelijke heiliging van de Kerk des Heeren, gaat er toch aan voorbij dat het bij die koningen gaat om het overheidshandelen.

We kunnen dan zeker niet voorbijgaan aan Spreuken 8:15 "Door Mij regeren de koningen en stellen de vorsten gerechtigheid".

Hier valt allereerst op, dat in het oorspronkelijk bij "koningen" en "vorsten" het lidwoord gemist wordt. Daarin komt uit dat het niet alleen gaat om de koningen en vorsten van Israël. Wat hier staat geldt koningen en vorsten in het algemeen.

Dan: hier wordt ook duidelijk verwezen naar de taak van de overheden. De vorsten stellen gerechtigheid. Zij maken rechtvaardige wetten tot een goed beleid voor hun volk.

Tenslotte: moeten we ook daarbij niet het begin veronachtzamen: "door Mij..." Het gaat om God, om dé Wijsheid, zoals die zo bijzonder getuigt in Spreuken 8. Die vorsten "zouden nooit iets kunnen voorschrijven, wat maar enigszins aan de norm der Wet Gods beantwoordde. Nu echter de wijsheid zich laat gelden, is dat wél het geval" (dr. W.H. Gispen, Spreuken, Korte Verklaring).

Zou het kunnen dat bij de gerechtigheid, die er door de wijsheid Gods is, niet begrepen is de gerechtigheid in het tegenstaan van de zonde en het beschermen van de Kerk des Heeren? Het is een vraag, die niet moeilijk te beantwoorden is.

Het Nieuwe Testament

Het valt op dat in het Nieuwe Testament méér gesproken wordt van de roeping der onderdanen om de Overheid te gehoorzamen dan van de roeping der Overheid. Dat is te verstaan gelet op het feit dat de christenen in die tijd leven onder een heidense Overheid. Wil dat nu zeggen, dat in het Nieuwe Testament een andere roeping

voor de overheden gekomen is? Het zou vreemd zijn. Wat in het Oude Testament duidelijk als de roeping Gods gesteld is, wordt in het Nieuwe Testament niet teniet gedaan. Een aanvulling was in beginsel niet nodig. Het van God gegeven ambt verandert niet. Er komt wel grotere nadruk op de verantwoordelijkheid van de overheden tegenover de komst en overwinning van Christus. Zij hebben met Hem te doen, Wie alle macht gegeven is in hemel en op aarde.

Als we dit zeggen: méér de nadruk op de roeping der onderdanen, dan op de roeping van de overheden, dan betekent dit geenszins dat die roeping in het Nieuwe Testament verborgen blijft. Het blijkt op meer dan een plaats dat deze duidelijk verondersteld wordt, ook wat de inhoud van die roeping betreft.

We kunnen hier wijzen op twee bekende schriftplaatsen. Eerst Romeinen 13:1-7 "Alle ziel zij de machten over haar gesteld, onderworpen; want er is geen macht dan van God, en de machten die er zijn, die zijn van God geordneerd..".

Ongetwijfeld wordt in dit verband hier de onderdaan aangesproken en niet de Overheid. Toch komt het uit, wat de taak der Overheid is. Zij is Gods dienaar u ten goede. "Dienares niet in de zin, dat zij God diensten bewijst en Hij haar nodig heeft, maar dat zij haar taak van Hem ontving, door Hem werd aangesteld, werkzaam is in Zijn dienst. Hij bedient Zich van haar ten behoeve van mensen.." (Greijdanus, commentaar op de Romeinenbrief). Hier komt het ook uit dat de Overheid dat is: of zij het niet weten of niet erkennen, het is een feit.

In de tweede plaats: 1 Timotheüs 2:1 en 2 "Ik vermaan dan voor alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen, voor alle mensen, voor koningen en allen, die in hoogheid zijn; opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid".

Ongetwijfeld gaat het hier over de plicht van de christenen om voorbede te doen voor de overheidspersonen. Er

moet voor hen gebeden worden, ondanks het feit, zoals het in die dagen was, dat ze zich vijandig opstelden en oorzaak waren van leed en vervolging. Paulus noemt dan de reden van die voorbede. Die ligt niet alleen in de Goddelijke instelling van de Overheid, maar toch ook daarin dat een goede regering vrucht heeft voor de gemeente in een gerust en stil leven in alle godzaligheid en eerbaarheid.

Ook hier kunnen we zeggen: tóch een aanwijzing voor de rechte beoefening van het ambt der overheden. Wat dat betreft kunnen we het verstaan dat met name Calvijn in deze tekst zoveel gezien heeft dat hij in een preek over deze tekst opmerkt: "Wij horen immers, wat de Heilige Geest door de mond van de heilige Paulus spreekt, namelijk dat God aan de Overheid gebiedt de zuivere religie te handhaven". We kunnen in ieder geval zeggen dat hier verondersteld wordt: de Overheid moet regeren overeenkomstig haar dure roeping. Het gaat om de zorg, dat de gemeente zo kan leven en God dienen.

Terecht een plaats

In de tijd, dat de kerk van de reformatie werd aangeklaagd ongehoorzaam te zijn aan de wettige Overheid heeft Guido de Brès dit willen belijden. Die kerk erkent de Overheid en wil aan haar onderdanig zijn in alle dingen, die niet strijden tegen Gods Woord. Daaruit is artikel 36 geboren. En tegelijk werd gesteld wat voor roeping de Overheid had in het beschermen van de Kerk en het verdedigen van de ware religie. Zo is dit artikel eigenlijk niets anders dan een beroep op de Overheid om terwille van haar bescherming die roeping recht te betrachten.

Niemand zal de noodzaak van dit artikel durven betwisten. En dan: wie de inhoud van dit artikel erkent als op-Gods-Woord-gegrond te zijn, zal ook niet kunnen zeggen: dit hoort niet in onze belijdenis! We kunnen maar één ding zeggen: een zegen dat dit artikel er is, ook in onze tijd!

D. Slagboom.

zaligheid gegeven is, door Dewelke wij moeten zalig worden. De Logos, de Christus heeft vele namen. Alle namen hebben betekenis. Ze drukken allemaal zijn Wezen uit. Dat wil zeggen: Zijn namen vertellen ons allemaal Wie Hij is. Het is niet moeilijk om alle namen te noemen. Over alle namen is wel een boek te schrijven. En dan zou het nog maar zeer ten dele zijn uitgedrukt. We moeten ons daarom beperken.

De naam Jezus betekent Zaligmaker. Dat is een verklaring die de Heere Zelf aan deze Naam gegeven heeft. De Naam Christus betekent Gezalfde. Dat wil zeggen, dat Hij met de Heilige Geest gezalfd is tot onze allerhoogste Profeet en Leraar, tot onze enige Hogepriester, en tot onze eeuwige Koning. Hij heeft een drievoudig ambt bekleed. Dat wil zeggen, dat Hij Zijn zaligmakend werk ambtelijk heeft verricht, dat is in opdracht van God. Op zichzelf is dat ook een groot wonder. Hij heeft dat werk niet eigener beweging verricht, zonder dat de Vader en de Heilige Geest er iets van af zou weten. Neen, Hij deed dat als Borg en Middelaar in opdracht van een Drieënige God. Hij heeft het op een Gode welbehagelijke wijze gedaan. Daar Jezus Zelf ook God is, zou je kunnen zeggen: God is door God voldaan. Als dit goed tot je doordringt, kan het wat de zaligheid betreft, eigenlijk nooit meer mis gaan.

"Predik het Woord". Predik de Logos. Predik de Christus. Dat is dus, zo als het op andere plaatsen in de bijbel staat, predik het Evangelie aan alle creaturen. Dat is aan alle schepselen, aan alle mensen. Wat het woord "evangelie" betekent, weten jullie allemaal.

Nou ja, "allemaal", daar moet ik wel even een vraagteken achter zetten. Want er zijn onder de lezers ongetwijfeld mensen die het wel weten. Doch er zijn er ook die het niet weten. Dat leert mij de ervaring steeds weer. We schrijven voor jonge mensen. Ouderen lezen het ook. Gelukkig! Doch de jongeren moet alles bijgebracht worden. Men wordt nu eenmaal niet met de wetenschap geboren. Dat is zelfs de Heere Jezus als mens ook niet. Hij, die van eeuwigheid, als God zijnde, alles wist, heeft als mens ook alles moeten leren. Daarom staat van Hem als kind geschreven: "En het Kindeke wies op en werd gesterkt in de geest, en vervuld met wijsheid; en de genade Gods was over Hem."

Evangelie betekent "blijde boodschap". Dat is al weer zo'n woord. Het

Voor de jeugd (5)

Preken

"Predik het woord"

2 Tim. 2:4a

Beste vrienden,

Het is al voor de vijfde keer dat we iets

over bovenstaande tekst willen schrijven. "Predik het woord". Predik de Logos. Predik de Christus. Het is de enige Naam die onder de hemel tot

is al menigmaal uitgesproken. Daar zit een gevaar aan verbonden. Namelijk dat het woord, door het veelvuldig gebruik, een "uitgesleten" woord wordt. We horen het wel, doch de betekenis dringt ten volle niet meer tot ons door. Want als je in nood verkeert, b.v. bij het vernemen van een ongeneeslijke ziekte, dan is het toch een blijde boodschap als je vernemen mag dat er één gevonden is, die voor die zgn. ongeneeslijke kwaal een geneesmiddel gevonden heeft. Je bent bedroefd vanwege de ernst der zaak. Je wordt verblijd als er hoop begint te dagen, dat er toch nog genezing, ook voor jou, mogelijk is.

Zo is het in natuurlijk opzicht.

Geestelijk geldt dit nog veel meer. Want in geestelijk opzicht zijn we allemaal ten dode opgeschreven. De kwaal die een ieder met zich meedraagt, is een dodelijke kwaal. En daar is op aarde nog nooit een medicijn voor gevonden. Men heeft daar, zo oud als de wereld is, al naar gezocht. Doch het medicijn is nog nimmer ontdekt. En het zal ook nooit ontdekt worden.

En toch is het er. Het is vanuit de hemel gebodschapt. Engelen hebben er van getuigd in de velden van Bethlehem. "Ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al de volke wezen zal....".

Die blijde boodschap, door engelen verkondigd, in opdracht van God, moet wereldwijd worden verkondigd. En dat is gebeurd. En dat gebeurt nog. Het gebeurt ook nu, door middel van wat door mij geschreven wordt.

"Predik het woord".

"Prediken". Wat is dat eigenlijk? Het grondwoord doet ons denken aan een heraut. Wat is dat eigenlijk voor een man, vraagt mogelijk wel iemand. Want dat woord wordt in ons spraakgebruik weinig of nooit meer gehoord. Vroeger hadden grote koningen herauten. Dat waren gezanten van de koning, die bepaalde boodschappen overal, in naam van de koning moesten gaan vertellen. Tegenwoordig gebeurt zo iets niet meer. Nu wordt ons alles via de krant en de radio, de z.g.n. moderne media bekend gemaakt.

Veertig jaar geleden hadden we in onze eerste gemeente nog een "dorpsomroeper", die alle nieuwtjes op de hoeken van de straten verkondigde. Met een klepel en een gong wekte hij de aandacht van de mensen. Als je dat gonggeluid hoorde, dan spitste je je oren. Want er was wat nieuws te beluisteren. Doch deze dingen zijn nu

verleden tijd. Ik vertel jullie dat alleen om je enig idee te geven van wat nu eigenlijk een "heraut" is. Een afgezant van een koning gaat natuurlijk ver boven een dorpsomroeper uit.

Denken jullie je dat nu eens geestelijk in. God is een groot Koning. Hij is de Koning der koningen, de Heere der heren. Niemand is met Hem te vergelijken. Hij regeert, en Hij heeft alle macht in de hemel en op de aarde.

Alle mensen zijn van Hem afgefallen. Alle mensen zijn tegen Hem opgestaan. Alle mensen zijn vijanden van God geworden. Ik hoop niet dat dit als bekende klanken in jullie oren klinkt. Want het is een allerverschrikkelijkste werkelijkheid. Hij, Die alle macht heeft in de hemel en op de aarde, zou ons kunnen vertrappen in Zijn toorn. Hij zou ons kunnen vertreden in Zijn grimmigheid. Dan zou Hij, als Hij dat deed, volkomen rechtvaardig zijn. Doch Hij doet dat niet. Hij doet dat nóg niet. Hoe lang het nog duren zal, dat Hij dat nog niet doet, weet ik niet. Er is niemand die dit weet. Het kan elk ogenblik gebeuren. En dan.....

Hij zegt nu nog: "Predik het Woord".

Zijn herauten gaan nog uit. Zij verkondigen overluid, dat er voor de grootste der zondaren genade te verkrijgen is. Dat is toch een geweldige boodschap. De eeuwige dood te hebben verdiend. En nu het eeuwige leven te kunnen verkrijgen, alleen uit genade. Verdienen kunnen wij het nooit. Het ons waardig maken evenmin. Je kunt het verkrijgen alleen door het geloof. "Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden".

Om aan de zaligheid deel te krijgen, hebben wij dus niets anders nodig dan geloof. "Wie tot God komt, moet geloven dat Hij is, en dat Hij een Beloner is dergenen die Hem zoeken. Want zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen". Dat is duidelijke taal. Het staat in Hebreëen 11:6.

En nu is het de grote vraag: Geloven wij?

Als deze vraag aan de orde komt, dan moet helaas gezegd worden, dat verre weg de meeste mensen niet geloven. Als de blijde boodschap overluid verkondigd wordt, gaat de massa er gewoon aan voorbij. Men neemt niet eens de moeite om te luisteren, laat

"Verheerlijkt zij de hoogste God"

Massale samenzang van niet-ritmische psalmen gezongen in de Grote Kerk van Dordrecht

Nieuw!

Nieuw!

Nieuw!

Nieuw!

Nieuw!

Nieuw!

Nieuw!

Nieuw!

Leiding samenzang: Bram Waleboer

Organist: Wim van Heteren

Een CD/MC met de volgende psalmen:

6, 8, 16, 26, 31, 35, 48, 75, 93, 101, 105, 113, 124, 135, 139, 147
en Het gebed des Heeren.

Totale tijdsduur 69 minuten!

Prijs CD f 39,90 (inclusief verzendkosten)

Prijs MC f 24,90 (inclusief verzendkosten)

Telefonisch te bestellen: 01840 - 18581, na 20.00 uur.

staan om te doen wat wordt aangeraden: Geloven!

Niet-geloven, dat is ook geloven. Maar dat is dan een geloven van een zeer verschrikkelijke soort. Men noemt dat on-geloof. En wie God niet gelooft, heeft Hem tot een Leugenaar gemaakt. Erger kan niet. Ik zou zeggen: Denk daar eens rustig over na. Het is de moeite waard. Het gaat ten slotte om je eeuwig welzijn. Niet alleen tijdelijk. Dat ook. Maar eeuwig! Dat is nog veel meer. Ik ga daarom nu weer eindigen. Want er zijn er nog meer die in Bewaar het Pand willen schrijven. Stukken die ook waard zijn om gelezen te worden. Daarom besluit ik met een hartelijke groet. Jullie aller vriend

Ds. H.C. v.d. Ent.

Leer mij buigen

Nieuwe CD/MC ten bate van nieuwbouw Chr. Ger. Kerk Werkendam.

Door de Christelijke Gereformeerde Koren van Dordrecht, Meerkerk, Sliedrecht en Werkendam is een nieuwe CD/MC uitgebracht, waarvan de opbrengst bestemd is voor de nieuwe kerk met pastorie van de gemeente van Werkendam. De CD is opgenomen in de Grote Kerk van Dordrecht en bevat Psalmen en geestelijke liederen. Verschillende bewerkingen hiervan zijn nu voor het eerst op CD verschenen. De koren zingen zowel gezamenlijk (260 zangers) als afzonderlijk. Verschillende stukken worden begeleid met trompet. Het boeklet bevat een beschrijving van de deelnemende koren en alle teksten van de gezongen liederen. Het is een lofwaardig initiatief van de verschillende koren om op deze wijze iets te doen voor een zuster-gemeente en het resultaat is bijzonder mooi geworden. De CD kost f 39,50 en de MC f 24,50 en zijn te bestellen bij mevr. Egas-Groeneveld, tel. 01835-5126 of fam. Alblas 01835-1646. De CD/MC wordt u dan rechtstreeks toegezonden, zonder verzendkosten.

Bezinningskring

Chr. Geref. Bezinningskring binnen de Classis Leeuwarden

Op 17 maart D.V. is een openbare samenkomst belegd waar ds. P. den Butter uit Driebergen een onderwerp zal inleiden. Onderwerp: Waken over de aangenomen leer. Plaats van sa-

menkomst: Chr. Geref. Kerk te Zwaagwesteinde. Aanvang: 19.45 uur.

Conferentie

Landelijke Ambtsdragersconferentie zaterdag 1 april D.V., Ichthuskerk Amersfoort, aanvang 10 uur.

Thema:

"Klinkt in de zondagse prediking werkelijk de stem van God door?"

Inleider prof. dr. W. van 't Spijker. Een forum zal de inleider bijstaan in de beantwoording van vragen: dhr. D. Koole, ds. J.P. Boiten, ds. B. Witzier, ds. G. van Roekel e.a. Namens het comité: D. Koole, voorzitter, tel. 070-3947870. H. van der Laan, secr., tel. 05910-54445.

Stichting Ontmoeting

Op D.V. zaterdag 11 maart a.s. organi-

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 02943 - 1145, mevr. J. Meijer.

seert de "Vriendenkring" van Stichting Ontmoeting een koor- en samenzangavond in de kerk van de Ger. Gem. aan de Stationsweg te Bodegraven, aanvang 19.30 uur.

**VOOR BIJBELS
IN STATENVERTALING**

**Steun het werk
van de GBS**

"OM HET ZUIVERE WOORD"

Dat is de titel van de folder, die momenteel op grote schaal wordt verspreid om nieuwe donateurs voor het werk van de GBS te werven. Al voor f 5,00 per jaar kan men het werk van de GBS steunen.

De doelstelling van de GBS? Het verspreiden van betrouwbare Bijbels over de gehele wereld. In ons land zorgt de GBS voor het leveren van betaalbare Bijbels in de vertrouwde Statenvertaling.

U heeft de folder nog niet ontvangen? Of heeft u zich nog niet opgegeven als donateur? Schrijf dan even een briefje - zonder postzegel - naar onderstaand adres of stuur onderstaande bon (volledig ingevuld) op.

BON (aankruisen wat u wenst)

- ☐ Graag ontvang ik alsnog de folder "Om het zuivere Woord".
☐ Ja, ik geef mij (alsnog) op als donateur van de GBS.

Hr./mevr./mej.:

Straat:

Postcode: Woonplaats:

Datum: Handtekening:

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING
Antwoordnr. 2809, 4140 WB Leerdam, tel. 03451-10155